

ΤΖΙΑ ΠΟΛ

η μυστική σύζυγος

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Μετάφραση
ΝΙΝΑ ΜΠΟΥΡΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΣΥΖΥΓΟΣ

ΤΖΙΑ ΠΟΛ

Η μυστική σύζυγος

μυθιστόρημα

Μετάφραση από τα αγγλικά

NINA ΜΠΟΥΡΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

«Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου».

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 428

Τζίλ Πολ, *Η μυστική σύζυγος*

Τίτλος πρωτοτύπου: *The secret wife*

Μετάφραση: Νίνα Μπούρη

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια - Διόρθωση: Κώστας Σίμος

Σελιδοποίηση: Χριστίνα Κωνσταντινίδου

Φιλμ - Μοντάζ: Γιώργος Κεραμάς

Copyright© Gill Paul, 2016

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), 2017

Πρώτη έκδοση στην αγγλική γλώσσα από τις εκδόσεις Avon,

Λονδίνο, 2016

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Οκτώβριος 2018

KET B351 ΚΕΠ 750/18

ISBN 978-960-16-7854-2

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΟΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600

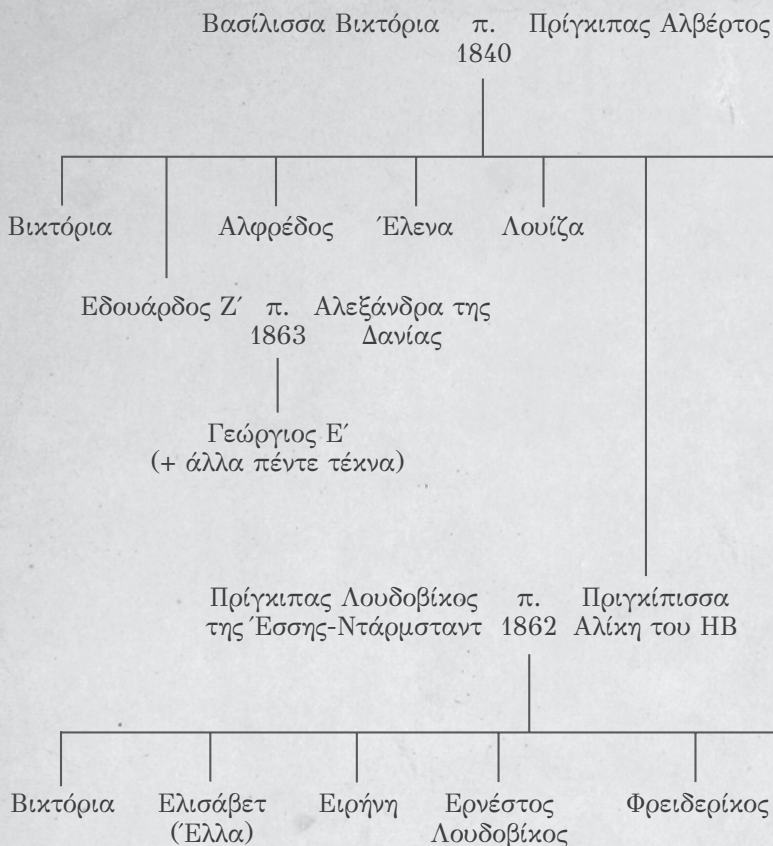
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Στον Ρίτσαρντ, με αγάπη

❁ ΤΟ ❁
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΕΝΤΡΟ
ΤΩΝ ΡΟΜΑΝΟΦ

Αρθούρος

Λεοπόλδος

Βεατρίκη

Μαρία Φιοντόροβνα
(Πριγκίπισσα
Ντάγκμαρ της
Δανίας)

π. Τσάρος Αλέξανδρος Γ΄
1866 της Ρωσίας

Μαρία

Τσαρίνα Αλεξάνδρα
Φιοντόροβνα της
Ρωσίας (πρώην
Πριγκίπισσα Αλίξ
της Έσσης)

π. Τσάρος Νικόλαος
1894 Β΄ της Ρωσίας

Γεώργιος

Μιχαήλ

Αλέξανδρος

Ξένια

Όλγα

Όλγα

Τατιάνα

Μαρία

Αναστασία

Αλεξέι

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Λίμνη Ακανάμπι, Πολιτεία της Νέας Υόρκης, 19 Ιουλίου 2016

Στις είκοσι εννέα ώρες που είχαν κυλήσει από τη στιγμή που άφησε τον σύζυγό της, η Κίττυ Φίσερ είχε διανύσει 5.975 χιλιόμετρα: Σύμφωνα με το περιοδικό της αεροπορικής εταιρείας, η απόσταση Λονδίνο-Νέα Υόρκη είναι 5.570 χιλιόμετρα, ενώ το GPS του νοικιασμένου αυτοκινήτου της έδειχνε ότι είχε διανύσει άλλα 405 χιλιόμετρα από το αεροδρόμιο. Ένας ολόκληρος ωκεανός και μισή πολιτεία τη χωρίζαν από τον Τομ. Αντί για σύγχυση, αυτό που αισθανόταν ήταν ένα μούδιασμα.

Στη Βρετανία ήταν τέσσερις και μισή το απόγευμα της Κυριακής, και αναρωτήθηκε τι να έκανε ο Τομ, κι ύστερα μόρφασε μόλις τον φαντάστηκε να περιφέρεται στο σπίτι με το σορτς και το μπλουζάκι του. Σίγουρα θα είχε τηλεφωνήσει αθώα αθώα στις πιο στενές της φίλες, να τις ρωτήσει αν ήξεραν πού βρίσκεται. Άραγε πόσο χρόνο θα του έπαιρνε μέχρι να καταλάβει ότι είχε έρθει στην Αμερική για να βρει το εξοχικό δίπλα στη λίμνη που είχε κληρονομήσει από τον προπάππο της;

Είχε φροντίσει να μην αφήσει κανένα έγγραφο πίσω της, οπότε ο Τομ δεν είχε τη διεύθυνση. Δεν πειράζει, ας βράσει λίγο στο ζουμί του. Καλά να πάθει, αφού απίστησε. Αναρίγησε μόλις σκέφτηκε τη λέξη, ενώ άθελά της πέρασε από το

μυαλό της η εικόνα των μηνυμάτων στο κινητό του. Ήταν ακόμη σοκαρισμένη. Τίποτα δεν της φαινόταν πραγματικό. *Μην το σκέφτεσαι· σταμάτα να σκέφτεσαι.*

Η γυναίκα στο GPS ήταν παρηγορητικά σίγουρη για τον εαυτό της: «Σε διακόσια μέτρα, στρίψτε αριστερά στην οδό Μπιγκ Μπρουκ». Ήταν ωραίο να της λέει κάποιος τι να κάνει· ήταν αυτό ακριβώς που είχε ανάγκη τη στιγμή που η υπόλοιπη ζωή της γκρεμιζόταν. Όμως, λίγα λεπτά αργότερα, η φωνή φάνηκε να κάνει λάθος. «Φτάσατε στον προορισμό σας» της είπε, αλλά η Κίττυ το μόνο που έβλεπε ήταν το πυκνό δάσος που έκλεινε τον δρόμο και από τις δύο πλευρές. Προχώρησε πιο κάτω, και η φωνή την παρακίνησε να κάνει «Αναστροφή».

Η Κίττυ κατέβηκε από το αμάξι για να εξερευνήσει με τα πόδια και, κοιτώντας μέσα στα δέντρα, ανακάλυψε ένα δρομάκι κρυμμένο από το ψηλό χορτάρι και τα χαμηλά κλαδιά. Συμβουλευτήκε τον χάρτη που της είχαν στείλει με τους τίτλους ιδιοκτησίας του εξοχικού και αποφάσισε ότι εδώ ήταν. Η βαφή του αυτοκινήτου θα γέμιζε γρατζουνιές εάν επιχειρούσε να περάσει, οπότε ξεκίνησε πεζή, ανοίγοντας δρόμο μέσα στην πυκνή βλάστηση. Ακουγόταν ο βόμβος των εντόμων και υπήρχε μια δυνατή μυρωδιά πρασινάδας, σαν κομμένο χόρτο μετά τη βροχή. Έπειτα από λίγο διέκρινε το ψυχρό στραφτάλισμα της λίμνης Ακανάμπι, με στίγματα φωτός που χόρευαν στην επιφάνεια. Μόλις έφτασε στην ακτή κοίταξε γύρω της, μελετώντας προσεκτικά τον χάρτη. Το σπίτι έπρεπε να βρίσκεται ακριβώς εκεί.

Τότε πρόσεξε ένα ύψωμα, περί τα τέσσερα μέτρα ψηλό, καμουφλαρισμένο από αναρριχητικά φυτά. Είχαν περάσει τριάντα χρόνια από τότε που είχε κατοικηθεί τελευταία φορά, και η Κίττυ ήταν προετοιμασμένη να βρει το σπίτι ρημαγμένο. Όμως ήταν θαρρείς και το δάσος είχε δημιουρ-

γήσει ένα κουκούλι για να το προφυλάξει από τα στοιχεία της φύσης. Αγριόχορτα τύλιγαν τα θεμέλια, έμπαιναν από σπασμένα παράθυρα και σχημάτιζαν ένα χαλί στη σκεπή. Η είσοδος ίσα που διακρινόταν μέσα από μπερδεμένα φύλλα. Όμως η θέση του σπιτιού, χωμένου σε μια χαμηλή πλαγιά λίγα μέτρα από τη βοτσαλωτή όχθη, ήταν εξάισια.

Πλησίασε για να το περιεργαστεί καλύτερα. Μια εξέδρα που εκτεινόταν μέσα στη λίμνη είχε καταρρεύσει προ πολλού, αφήνοντας όρθια μερικά ξεχασμένα υποστηρίγματα. Ένα δενδρύλλιο είχε φυτρώσει πάνω στα τέσσερα πέντε σκαλιά της βεράντας, κάνοντάς τα να στραβώσουν και να σπάσουν, και οι ρίζες του μπερδεύονταν στο διαλυμένο ξύλο σαν φίδια. Πάντως, η αυλακωτή ατσάλινη λαμαρίνα της στέγης έδειχνε να παραμένει στεγανή, προστατεύοντας τους τοίχους αποκάτω. «Τσιμεντένια θεμέλια» σκέφτηκε.

Βαδίζοντας με προσοχή, η Κίττυ ανέβηκε στη βεράντα, όπου οι σκουριασμένες αλυσίδες που κρέμονταν από το χαγιάτι και μερικές σπασμένες σανίδες στο δάπεδο μαρτυρούσαν πως κάποτε υπήρχε εκεί μια κούνια. Φαντάστηκε τον προπάππο της να κάθεται και να αγναντεύει τη θέα, ίσως με μια μπίρα στο χέρι. Παραμερίζοντας τα φυλλώματα, έφτασε στην πόρτα και ανακάλυψε ότι δεν ήταν κλειδωμένη. Το εσωτερικό ήταν σκοτεινό και αποπνικτικό, και μύριζε υγρά μανιτάρια και παλιό ξύλο. Σκόνη χόρευε στις αχτίδες φωτός που έμπαιναν από τα κενά των κισσών. Μόλις προσαρμόστηκαν τα μάτια της, η Κίττυ είδε ότι ήταν ένα μεγάλο δωμάτιο με μια σκουριασμένη στόφα, ένα παλιό σιδερένιο κρεβάτι με μουχλιασμένο στρώμα, ένα ξύλινο γραφείο και παντού σωροί από σκουπίδια: κιτρινωμένες εφημερίδες, παλιές κονσέρβες και ένα ζευγάρι λαστιχένιες γαλότσες που είχαν ξεφτίσει.

Διέσχισε προσεκτικά το δωμάτιο. Πίσω από την πόρτα

υπήρχε ένα μπάνιο με λερωμένη μπανιέρα, νιπτήρα και λεκάνη· πάνω στο ράφι βρισκόταν ένα αραχνιασμένο πινέλο ξυρίσματος. Προς μεγάλη της έκπληξη, το καζανάκι λειτούργησε μόλις το τράβηξε, και έπειτα από ένα χαμηλό τρίζιμο, από τη βρύση έτρεξε μαύρο νερό. Μάντεψε ότι συνδέονταν με κάποια πηγή νερού στον λόφο από πίσω και ότι υπήρχε υπόγειος βόθρος, αλλά πρέπει να είχαν περάσει τριάντα χρόνια από την τελευταία φορά που ο βόθρος άδειασε.

Επέστρεψε στην κρεβατοκάμαρα-καθιστικό και έκανε έναν γύρο επιθεωρώντας την κατάσταση των τοίχων και του ταβανιού. Ευτυχώς το πάτωμα ήταν γερό κάτω από τα πόδια της. Υπολόγισε ότι θα μπορούσε μάλιστα να μείνει εδώ, αφού καθάριζε τον χώρο και έκοβε τους κισσούς να μπει λίγος αέρας.

Βγήκε στη βεράντα και θαύμασε τη θέα. Δύο σημύδες στέκονταν ανάμεσα στην ίδια και την όχθη, που την έγλειφαν μικροσκοπικά κύματα. Δε φαινόταν κανένα σημάδι ανθρωπίνης κατοικίας και δεν εισχωρούσε κανένας ήχος από αυτοκίνητα· η αντικρινή όχθη, ενάμισι χιλιόμετρο μακριά, καλυπτόταν από πυκνό δάσος. Υπήρχε μόνο η ίδια, τα δέντρα και η λίμνη, και ήταν υπέροχο.

Η Κίττυ γύρισε στο αμάξι για να πάρει τις αποσκευές της και τις έσυρε στο δρομάκι, πατικλώνοντας τα χορτάρια πίσω της. Έφαγε ένα σάντουιτς με κορν μπιφ και τουρσί από αυτά που είχε αγοράσει στο αεροδρόμιο, ήπιε ένα κουτάκι Seven-Up, φόρεσε ένα ζευγάρι χοντρά γάντια και άρχισε να τραβάει τους κισσούς που έπνιγαν το σπίτι της. Το ένιωθε ήδη δικό της, όπως συνειδητοποίησε. Είχε ήδη αρχίσει να το ερωτεύεται.

Ένα από τα φυτά ήταν αυτό που με τις συμμαθήτριάς της αποκαλούσαν «κολλητσίδα». Προσπαθούσαν να το κολλήσουν η μια στην πλάτη της άλλης χωρίς να γίνουν αντιληπτές.

Ένα άλλο αναρριχητικό γέμισε την ατμόσφαιρα με σπόρους που της γαργάλησαν τον λαιμό. Απέφυγε το άγγιγμα των φύλλων, γιατί ήξερε ότι στην Αμερική υπήρχε δηλητηριώδης κισσός, αλλά δεν ήταν σίγουρη πώς ήταν στην όψη. Ένα σμήνος μαύρα μυγάκια σηκώθηκε στον αέρα και πέταξε μακριά. Δούλευε με πείσμα και αποφασιστικότητα, ελπίζοντας ότι εξαντλώντας τους μυς της θα έπνιγε τις σκέψεις που κραύγαζαν πανικόβλητες στο μυαλό της. *Μη σκέφτεσαι τον Τομ. Σταμάτα να σκέφτεσαι.* Είχε πάρει μαζί το κινητό και τον φορητό υπολογιστή της από την κεκτημένη ταχύτητα του εικοστού πρώτου αιώνα, αλλά ήταν και τα δύο κλειστά. Δεν άντεχε να ακούσει τις δικαιολογίες και τις εξηγήσεις του, και πολύ απλά δεν ήθελε να ασχοληθεί καθόλου με την όλη κατάσταση.

Αφού ξερίζωσε τα περισσότερα ζιζάνια, είδε ότι οι φαγωμένες εξωτερικές ξύλινες σανίδες έκαναν το σπίτι να μοιάζει με αναπόσπαστο κομμάτι του δασωμένου τοπίου. Παρόλο που είχε μόνο ένα δωμάτιο ήταν μεγάλο, γύρω στα εφτά μέτρα μήκος, με παράθυρα γύρω γύρω, και από την επικλινή στέγη προεξείχε μια μικρή καμινάδα. Μπήκε ξανά μέσα και έβαλε τα σκουπίδια στις χοντρές σακούλες που είχε φέρει μαζί της, σταματώντας για να διαβάσει μερικές κιτρινισμένες επικεφαλίδες ειδήσεων: το ατύχημα στον σταθμό παραγωγής ενέργειας του Τσερνόμπιλ στη Ρωσία· η έκρηξη του διαστημικού λεωφορείου Τσάλεντζερ. Οι σούστες του κρεβατιού είχαν καταστραφεί εδώ και καιρό, γι' αυτό το τράβηξε έξω για να το πετάξει αργότερα, και κατόπιν άνοιξε τον υπνόσακο που είχε φέρει και τον άπλωσε σε μια γωνία.

Όταν τελείωσε, ο ήλιος είχε χαμηλώσει πάνω από τη λίμνη και τα πουλιά έκρωζαν δυνατά, αναλώνοντας τις τελευταίες ρανίδες ενέργειας της μέρας. Πήγε και κάθισε στη βεράντα

να τα ακούσει. Ένας νυχτοπάτης φώναξε και ακούστηκε σαν σφύριγμα τσοπάνη. Σκοτεινές νυχτερίδες περνούσαν σαν αστραπή, και βάτραχοι κόαζαν στο βάθος.

Ξαφνικά είδε κάτι να λαμπυρίζει κάτω από το σκισμένο ξύλο των σκαλοπατιών, φωλιασμένο ανάμεσα στις ρίζες του δέντρου. Ξαπλώθηκε φαρδιά πλατιά κάτω και τέντωσε το χέρι της για να το πιάσει, κι αμέσως ξαφνιάστηκε από το βάρος του αντικειμένου. Το έβγαλε και είδε ότι ήταν ένα χρυσαφένιο οβάλ μενταγιόν, λιγότερο από τρεις πόντους μήκους, διακοσμημένο με μικροσκοπικά πολύχρωμα πετράδια –γαλάζια, ροζ και κεχριμπαρένια– ένθετα μέσα σε χρυσαφένιους έλικες, σαν άνθη σε κληματσίδα. Φαινόταν ακριβό. Στο πίσω μέρος ξεχώρισε μια γρατζουνισμένη εγχάραξη, αλλά είχε σβηστεί με τα χρόνια. Στο πάνω μέρος υπήρχε μια τρύπα, και υπέθεσε ότι ήταν περασμένο σε αλυσίδα. Κάποιος σίγουρα θα είχε στενοχωρηθεί πολύ που έχασε ένα τόσο εκθαμβωτικό κολιέ. Δεν είχε ξαναδεί όμοιό του.

Η Κίττυ το έβαλε βαθιά στην τσέπη του τζιν της και άνοιξε άλλο ένα σάντουιτς, αυτή τη φορά με γαλοπούλα και σαλάτα. Το έφαγε για βραδινό, συνοδεύοντάς το με ένα μπουκαλάκι Chenin Blanc που είχε πάρει από το αεροπλάνο, καθισμένη με τα πόδια να κρέμονται από την άκρη της βεράντας. Μπροστά της, τα δέντρα λικνίζονταν στην απαλή αύρα και η στιλπνή επιφάνεια της λίμνης αντανakλούσε τα έντονα χρώματα του ουρανού που άλλαζαν από ρόδινο, σε βιολετί, σε χρυσαφένιο και τέλος σε μπρούτζινο, τόσο ζωντανά και σουρεαλιστικά όσο τα ζωγραφιστά πλάνα των τίτλων αρχής χολλυγουντιανής ταινίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Τσάρσκογε Σελό, Ρωσία, Σεπτέμβριος 1914

Ο Ντμίτρι Μαλάμα ξύπνησε από βαθύ ύπνο, αντιλαμβανόμενος αόριστα μουρμουρητά και τον ψίθυρο της δροσερής αύρας στο πρόσωπό του. Είχε έναν ελεεινό πονοκέφαλο, έναν ενοχλητικό, βασανιστικό πόνο στους κροτάφους, που επιδεινωνόταν από το δυνατό φως. Ξαφνικά θυμήθηκε ότι βρισκόταν στο νοσοκομείο. Τον είχαν φέρει το προηγούμενο βράδυ και το τελευταίο πράγμα που θυμόταν ήταν μια νοσοκόμα που του έδωσε λάβδανο αραιωμένο σε νερό.

Ύστερα θυμήθηκε το πόδι του: μήπως το ακρωτηρίασαν μέσα στη νύχτα; Από τότε που είχε τραυματιστεί στο Μέτωπο, ζούσε με τον φόβο ότι θα μολυνόταν και θα το έχανε. Άνοιξε τα μάτια και ανασηκώθηκε στους αγκώνες για να κοιτάξει: διέκρινε δύο μορφές. Πέταξε το σεντόνι και ανακουφίστηκε βαθιά μόλις είδε το αριστερό του πόδι τυλιγμένο σε επιδέσμους μεν, ακόμη στη θέση του δε. Κούνησε τα δάχτυλα για σιγουριά και βούλιαξε ξανά στο μαξιλάρι, προσπαθώντας να αγνοήσει τους διάφορους πόνους στο πόδι, το κεφάλι και τα σωθικά του.

Τουλάχιστον είχε και τα δυο του πόδια. Χωρίς αυτά δε θα μπορούσε να υπηρετήσει άλλο την πατρίδα. Θα τον έστελναν πίσω να ζήσει με τη μητέρα και τον πατέρα του, ανίκανο για όλα, ένα ελεεινό, χλωλό πλάσμα με ξύλινο πόδι.

«Ξύπνησες. Θα ήθελες κάτι να φας;» Μια κοντόχοντρη νοσοκόμα με υποφία μουστακιού κάθισε δίπλα στο κρεβάτι του και, δίχως να περιμένει απάντηση, του πρόσφερε μια κουταλιά χυλό. Αναγούλιασε και γύρισε αλλού το κεφάλι. «Καλά, θα ξανάρθω αργότερα» του είπε, αγγίζοντας φευγαλέα το μέτωπό του με κρύα δάχτυλα.

Έκλεισε τα μάτια και λαγοκοιμήθηκε. Άκουγε τους ήχους του θαλάμου γύρω του, αλλά το κεφάλι του ήταν βαρύ σαν μολύβι, οι σκέψεις ένα συνονθύλευμα εικόνων: ο πόλεμος, ο φίλος του ο Μαλέβιτς να αιμορραγεί χτυπημένος από σφαίρα στο χορτάρι, οι αδερφές του, το σπίτι του.

Από το βάθος ήρθε το κουδούνισμα κοριτσίστικου γέλιου. Δεν ακουγόταν σαν την άχαρη νοσοκόμα που τον είχε περιποιηθεί νωρίτερα. Μέσα από τα μισοανοιγμένα βλέφαρά του αντίκρισε τις δύο νεαρές, ψηλές και λυγρές νοσοκόμες με τα αστραφτερά άσπρα καλύμματα στο κεφάλι και τις μακριές ριχτές ποδιές. Αν είχε ανοίξει τώρα μόλις για πρώτη φορά τα μάτια του, ίσως να φοβόταν ότι πέθανε κι έβλεπε αγγέλους.

«Σας γνωρίζω» είπε ένας από τους αγγέλους, γλιστρώντας δίπλα στο προσκεφάλι του. «Ήσασταν μέλος της αυτοκρατορικής φρουράς στο ανάκτορο Πέτερχοφ. Εσείς δε βουτήξατε στη θάλασσα για να σώσετε έναν σκύλο;»

Η φωνή της ήταν χαμηλή και χαριτωμένη. Μόλις τον πλησίασε, συνειδητοποίησε ξαφνιασμένος ότι ήταν η μεγάλη δούκισσα Τατιάνα, η δευτερότοχη κόρη του τσάρου Νικόλαου. Ενώ η Όλγα, η μεγαλύτερη, έμοιαζε στον πατέρα της, η Τατιάνα είχε πάρει την αμυδρά ανατολίτικη κατατομή της μητέρας της. Τον κοιτούσε με διαπεραστικά, γκρι-βιολετί μάτια, περιμένοντας απάντηση.

«Μάλιστα, φοβάμαι πως ήμουν εγώ. Η στολή μου καταστράφηκε, ο λοχαγός μου έγινε έξω φρενών, και ο σκύλος ήταν ένα αδέσποτο που, αφού τίναξε τα νερά αποπάνω του,

έφυγε σαν κύριος, χωρίς ούτε ένα ευχαριστώ». Χαμογέλασε. «Εκπλήσσομαι που έφτασε στα αυτιά της Αυτοκρατορικής Υψηλότητάς σας».

Του ανταπέδωσε το χαμόγελο. «Άκουσα μερικούς φρουρούς να το συζητούν και τους ζήτησα να σας υποδείξουν. Πρέπει να αγαπάτε τα σκυλιά».

«Πάρα πολύ. Έχω δύο στο σπίτι, ένα μπορζόι και μια λάικα. Είναι ζιζάνια, αλλά μου λείπουν φοβερά».

«Ο πατέρας αγαπά τα μπορζόι. Είχε ένα που θεωρούσε πιο έξυπνο από τους περισσότερους ανθρώπους και στενοχωρήθηκε πολύ όταν πέθανε». Ζάρωσε χαριτωμένα τη μύτη της. «Όμως εκείνα που έχουμε στα κλουβιά γαβγίζουν ασταμάτητα. Θα ήθελα πολύ να έχω ένα δικό μου σκυλί στο παλάτι, αλλά θα πρέπει να είναι πιο ήσυχο. Ίσως μπορείτε να με συμβουλέψετε...»

Ένιωθε τιμή που η μεγάλη δούκισσα συνομιλούσε μαζί του με τόσο φυσικό και καθημερινό τρόπο. «Ασφαλώς, Υψηλοτάτη. Προτιμάτε μικρά ή μεγάλα σκυλιά;»

«Μικρά, νομίζω. Και δεν υπάρχει λόγος να με αποκαλείτε “Υψηλοτάτη”. Εδώ είμαι νοσοκόμα, όχι μέλος της βασιλικής οικογένειας. Η μαμά, η αδελφή μου η Όλγα και εγώ εκπαιδευόμαστε ως νοσοκόμες για να συμβάλουμε στην πολεμική προσπάθεια. Αυτές τις μέρες είμαι γνωστή ως “Νοσοκόμα Ρομάνοβα Γ’”, ενώ εκείνες είναι η Α΄ και η Β΄».

Χαχάνισε με το απρόσωπο παρανόμι. «Σας αρέσουν τα τεριέ, Νοσοκόμα Ρομάνοβα Γ΄; Το μαύρο ρωσικό τεριέ είναι έξυπνο και όχι ιδιαίτερα φασαριόζικο σκυλί. Επίσης οι κυρίες προτιμούν τα σπάνιελ για το μεταξένιο τρίχωμά τους. Έπειτα υπάρχουν και οι μικρόσωμες ράτσες μπουλντόγκ. Μου αρέσουν τα γαλλικά».

Χτύπησε παλαμάκια. «Αχ ναι! Μου αρέσουν οι σοβαρές, ζαρωμένες φατσούλες τους, που τα κάνουν να μοιάζουν σαν

να κουβαλάνε όλες τις έγνοιες του κόσμου στους ώμους τους».

Η αδελφή της η Όλγα, ο άλλος λευκοντυμένος άγγελος, τη φώναξε για να της πει ότι προχωρούσε στον επόμενο θάλαμο. Ο Ντιμίτρι περίμενε ότι η Τατιάνα θα την ακολουθούσε, αλλά εκείνη έμεινε.

«Βλέπω ότι έχετε τραύμα στο πόδι» είπε. «Πονάει πολύ; Να σας φέρω κάτι;»

Έγνεφε αρνητικά. «Σας ευχαριστώ, είμαι εντάξει. Απλώς εκνευρίζομαι που ήμουν τόσο απρόσεκτος, ώστε τραυματίστηκα από την πρώτη εβδομάδα του πολέμου».

«Από σφαίρα είναι;»

Ο Ντιμίτρι αναλογίστηκε τη στιγμή που είχε τρέξει να μαζέψει τον Μαλέβιτς από το χωράφι, σέρνοντάς τον από τον γιακά. Τώρα που το ξανασκεφτόταν, είχε αισθανθεί ένα χτύπημα στον μηρό, αλλά δεν είχε δώσει σημασία γιατί ήταν επικεντρωμένος στη διάσωση του φίλου του. «Ναι. Κατάλαβα ότι χτυπήθηκα όταν φτάσαμε στη βάση. Ήταν περίεργο, γιατί τότε άρχισαν ο πόνος και η αιμορραγία». Πράγματι το αίμα είχε αρχίσει ξαφνικά να τρέχει ποτάμι, κι εκείνος σωριάστηκε στο γρασίδι. Ήταν μυστήριο που δεν είχε αιμορραγήσει νωρίτερα, στο πεδίο της μάχης – σαν να τον φύλαγε κάποιος άγιος. Αφού σωριάστηκε, θυμόταν ότι ένιωσε να ζεσταίνεται και ότι άρχισε να τρέμει, τα δόντια του σφίχτηκαν, του έσκισαν το παντελόνι και είδαν μια ακανόνιστη τρύπα που είχε διαπεράσει τον αριστερό μηρό γρατζουνίζοντας ελαφρώς τον δεξή. Ευτυχώς η σφαίρα δεν είχε μείνει μέσα στο πόδι του. Ίσως γι' αυτό κατόρθωσαν οι χειρουργοί να το σώσουν. Τις τελευταίες εβδομάδες είχε μεταφερθεί από το Μέτωπο στο Γκουμπίνεν, στην Ανατολική Πρωσία, μέσω διαφόρων ιατρικών σταθμών, στο Παλάτι της Αικατερίνης στην Αγία Πετρούπολη, όπου οι μεγαλοπρεπείς αίθουσες τελετών είχαν μετατραπεί σε θαλάμους νοσηλείας.

Η Τατιάνα τον ρώτησε σε ποιο σύνταγμα ήταν και έβαλε μια φωνή μόλις άκουσε ότι υπαγόταν στο 8ο Σύνταγμα Ουλάνων του Βοζνισιένσκ: «Είστε από τους δικούς μου! Πρέπει να σας περιποιηθώ ιδιαιτέρως». Η Όλγα και η Τατιάνα είχαν αναλάβει τιμητικά τη διοίκηση δύο συνταγμάτων του στρατού στα δέκατα τέταρτα γενέθλιά τους.

«Είναι μεγάλη μου τιμή να με φροντίζει η συνταγματάρχης μου» χαμογέλασε εκείνος. «Αλλά υποθέτω ότι θα πρέπει να είμαι πολύ φρόνιμος τώρα που είστε εσείς εδώ».

Μίλησαν λίγο για τον πόλεμο, που είχε πυροδοτήσει πριν λίγες μόλις εβδομάδες ο ασυγκράτητος милитаризм του Κάιζερ της Γερμανίας. Ο Ντμίτρι ήταν ακόμη συγκλονισμένος, και η Τατιάνα τού είπε ότι για την οικογένειά της ήταν ακόμη πιο συγκλονιστικό, επειδή είχαν τόσους συγγενείς Γερμανούς, και η ίδια τους η μητέρα είχε γεννηθεί σε αυτή τη χώρα. Αποκάλεσε τον Κάιζερ γουρούνι. Η Όλγα έριξε μια ματιά από το κατώφλι ψάχνοντας την αδερφή της και κάνοντας μια φευγαλέα χειρονομία ανυπομονησίας με απλωμένα χέρια.

«Πρέπει να πιάσω δουλειά» είπε η Τατιάνα. «Έχω να συνοδεύσω μια πιο έμπειρη νοσοκόμα, και θα με περιμένει. Πείτε μου, όμως, μπορώ να κάνω κάτι για να γίνει η παραμονή σας πιο άνετη;»

«Μήπως θα ήταν δυνατόν να μου δανείσετε κάποιο βιβλίο; Οποιοδήποτε. Μου αρέσει να διαβάζω». Έλπιζε ότι δεν ήταν απρέπεια από μέρους του. «Θα σας το επιστρέψω, φυσικά».

Εκείνη καταχάρηκε. «Κι εμένα μου αρέσει το διάβασμα. Ποιοι είναι οι αγαπημένοι σας συγγραφείς;»

Δίστασε. Πολλοί καλοί συγγραφείς στις μέρες τους ήταν αντιτσαρικοί: ο Αλεξάντρ Κουπρίν, ο Μαξίμ Γκόρκι, ο Ιβάν Μπούνιν... έπρεπε να επιλέξει από παλαιότερη εποχή: «Ο Τολστόι φυσικά. Και ο Τσέχοφ».

«Συμφωνώ μαζί σας» του είπε. «Προτιμώ περισσότερο τους κλασικούς από τους σύγχρονους. Ο πιο αγαπημένος μου είναι ο Τουργκένιεφ. Έχετε διαβάσει το *Πατέρες και γιοι*;»

Ο Ντμίτρι ξαφνιάστηκε, γιατί στο μυθιστόρημα αυτό η νέα γενιά απέρριπτε τις αξίες του παλιού αριστοκρατικού καθεστώτος. «Πολύ μικρός. Λατρεύω την ποίηση της γλώσσας του Τουργκένιεφ. Δημιουργεί εικόνες που εξάπτουν την ψυχή».

Της φάνηκε αστείο: «Μιλάτε κι εσείς σαν συγγραφέας».

Ο Ντμίτρι έκανε μια γκριμάτσα. «Πιο νέος κρατούσα ημερολόγιο, αλλά έχω πολύ καιρό να το κάνω. Ήταν πολύ μεμφίμοιρο και εγωκεντρικό».

«Αλήθεια; Εγώ κρατώ ημερολόγιο. Προσπαθώ να περιγράφω με πιστότητα τα γεγονότα της κάθε μέρας. Μου αρέσει η πρόκληση να βρίσκω ακριβώς τις κατάλληλες λέξεις και συχνά μου έρχονται ενώ κάνω κάτι τελείως διαφορετικό: όταν δουλεύω εδώ στο νοσοκομείο, ή όταν κεντάω, ή...» Σταμάτησε, κοκκινίζοντας ελαφρά.

Του άρεσε ο τρόπος που μιλούσε, αργά, ζυγίζοντας τα λόγια της, και η εξυπνάδα που έβλεπε στα μάτια της. «Άρα έχετε συγγραφικό ένστικτο».

Γέλασε. «Αχ, δεν μπορώ να ισχυριστώ κάτι τέτοιο... κανείς δε διαβάζει το ημερολόγιό μου εκτός από μένα».

«Χωρίς κοινό, μπορεί κανείς να εκφράσει τα πιο ειλικρινή του αισθήματα. Προσωπικά, έβρισκα τη συγγραφή πολύ χρήσιμη για να καταλαβαίνω τον εαυτό μου. Σας έχει τύχει καμιά φορά να αντιδράσετε ενστικτωδώς με τρόπο που σας σάστισε; Σκέφτεσαι: γιατί είμαι θυμωμένος; Γιατί με στενοχωρεί αυτό; Είναι συναρπαστικό να ανακαλύπτεις τη μικρή σπίθα που πυροδότησε την αντίδραση, ίσως μια ακούσια νύξη, κάτι που χτύπησε μια χορδή και ξύπνησε το συναίσθη-

μα μιας πολύ πιο πρώιμης εμπειρίας... η ανθρώπινη φύση είναι η πιο συναρπαστική μελέτη από όλες». Σταμάτησε, αισθανόμενος ότι είχε πει πολλά και ότι ίσως την έκανε να πλήττει, αλλά εκείνη έδειχνε να τον ακούει προσηλωμένη.

«Ξέρω ακριβώς τι εννοείτε» είπε, δαγκώνοντας το χείλι σαν να περνούσε εκείνη τη στιγμή από το μυαλό της ένα παράδειγμα.

Ο Ντιμίτρι την περιεργάστηκε, σκεπτόμενος πόσο ανοιχτή και φυσική κοπέλα φαινόταν. Περίμενε ότι οι κόρες του τσάρου θα ήταν υπεροπτικές και επιτηδευμένες, σαν τις σπουδαίες κυρίες της αριστοκρατίας της Αγίας Πετρούπολης, αλλά η Τατιάνα δε φαινόταν επηρμένη. Του μιλούσε σαν ίση προς ίσο.

«Νοσοκόμα Ρομάνοβα Γ'» φώναξε μια γυναίκα από την πόρτα.

«Έρχομαι, αδελφή Τσεμποταριόβα». Χάρισε στον Ντιμίτρι ένα γρήγορο, θερμό χαμόγελο, είπε «Είς το επανιδείν» και έφυγε βιαστικά από τον θάλαμο.

Ο Ντιμίτρι την παρακολούθησε να αναχωρεί με ένα χαμόγελο ζωγραφισμένο στα χείλη, έχοντας ξεχάσει τελείως τον πόνο του. Αναρωτήθηκε τι ηλικία να είχε, και υπολόγισε πως θα ήταν δεκαεφτά, έξι χρόνια μικρότερή του. Οι τρόποι της την έκαναν να δείχνει ακόμη μικρότερη. Και ήταν πολύ πιο όμορφη απ' όσο είχε φανταστεί βλέποντάς την από μακριά. Το δέρμα της ήταν λείο και αψεγάδιαστο, τα μάτια της βαθιές λίμνες, τα χείλη της βαμμένα θαρρείς από άγρια μούρα... Αν δεν ήταν Ρομανόφ, θα την είχε φλερτάρει. Όσα χρόνια υπηρετούσε στην αυτοκρατορική φρουρά, είχε πολλές κατακτήσεις ανάμεσα στις νεαρές αριστοκράτισσες της Αγίας Πετρούπολης, αν και καμιά δεν είχε κρατήσει το ενδιαφέρον του για πολύ. Όμως τούτη εδώ, σκέφτηκε, ήταν μια κοπέλα που θα μπορούσε εύκολα να ερωτευτεί.